

Vijeće Evrope

Preporuka CM/Rec(2008)2

Komiteta ministara državama članicama o efikasnim domaćim kapacitetima za brzo izvršenje presuda Evropskog suda za ljudska prava

(Usvojena dana 6. februara 2008. od strane Komiteta ministara na
1017. sjednici zamjenika ministara)

Komitet ministara, u skladu sa uslovima iz člana 15.b Statuta Vijeća Evrope,

- a. Naglašavajući zakonsku obavezu visokih ugovornih strana po članu 46. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (dalje u tekstu „Konvencija“) da postupaju po konačnim presudama Evropskog suda za ljudska prava (dalje u tekstu „Sud“) u predmetima u kojima su one strane;
- b. Ponavljajući da presude u kojima je Sud ustanovio kršenje nalažu visokim ugovornim stranama obavezu da:
 - isplate sve iznose koje je Sud dosudio na ime pravične naknade;
 - usvoje, gdje je to moguće, pojedinačne mjere radi prestanka kršenja koje je Sud ustanovio, i da, koliko god je to moguće, isprave posljedice nastale kršenjem;
 - usvoje, gdje je moguće, generalne mjere radi zaustavljanja kršenja ili sprečavanja sličnih oblika kršenja.
- c. Podsjećajući da, pod nadzorom Komiteta ministara, tužena država ima slobodu da izabere način na koji će izvršiti svoju zakonsku obavezu po članu 46. Konvencije da postupi u skladu sa konačnim presudama Suda.
- d. Uvjereni da brzo i efikasno izvršavanje presuda Suda doprinosi boljoj zaštiti ljudskih prava u zemljama članicama i dugoročnoj efikasnosti evropskog sistema zaštite ljudskih prava;
- e. Naglašavajući da puna implementacija sveobuhvatnog paketa jedinstvenih mjera koji se pominje u Deklaraciji „Osiguranje efikasnosti implementacije Evropske konvencije o ljudskim pravima na nacionalnom i evropskom nivou“, koju je Komitet ministara usvojio na svojoj 114. sjednici (12. maja 2004.), treba, između ostalog, da olakša postupanje u skladu sa zakonskom obavezom izvršenja presuda Suda;
- f. Podsjećajući takođe da su šefovi država i vlada zemalja članica Vijeća Evrope, maja 2005. godine u Varšavi, naglasili potrebu za bržim i potpunim izvršavanjem presuda Suda;
- g. Napominjući, prema tome, potrebu za jačanjem domaćih kapaciteta u izvršavanju presuda Suda;

h. Podvlačeći značaj ranog informisanja i efikasne koordinacije svih učesnika jedne države uključenih u izvršni postupak i naglašavajući značaj osiguravanja efikasnosti domaćeg procesa izvršavanja presuda u okviru nacionalnih sistema ili na višem nivou tamo gdje je to potrebno.

i. Napominjući da je preporuka Parlamentarne skupštine da Komitet ministara potakne države članice da poboljšaju ili, gdje je potrebno, uspostave domaće mehanizme i procedure na nivou vlada kao i na nivou parlamenta, kako bi osigurali pravovremenu i efikasnu implementaciju presuda Suda kroz jednu koordiniranu akciju svih domaćih aktera na koje se to odnosi, i uz pomoć najvišeg političkog nivoa¹;

j. Napominjući da su odredbe ove preporuke primjenjive, *mutatis mutandis*, na izvršenje svake odluke² ili presude Suda, evidentirajući uslove svakog prijateljskog poravnjanja ili okončanja predmeta na osnovu unilateralne deklaracije takve države;

PREPORUČUJE svakoj državi da:

1. odredi jednog koordinatora – pojedinca ili organ – za izvršavanje presuda na nacionalnom nivou, koji će imati kontakte u relevantnim državnim tijelima koja učestvuju u izvršnom postupku. Ovaj koordinator treba imati neophodne ovlasti da:

- pribavi relevantne informacije;
- bude u vezi sa osobama ili organima na domaćem nivou koji su odgovorni za donošenje odluka o mjerama potrebnim za izvršavanje presuda, i
- ako se ukaže potreba, da poduzme ili inicira relevantne mjere radi ubrzavanja postupka izvršenja;

2. osigura, preko svojih stalnih predstavnika ili na neki drugi način, odgovarajuće mehanizme za efikasan dijalog i prenos relevantnih informacija između koordinatora i Komiteta ministara;

3. poduzme potrebne korake radi osiguranja da sve presude budu izvršene, kao i da sve relevantne odluke i rezolucije Komiteta ministara koje se odnose na takve presude budu brzo i propisno dostavljene (i prevedene ako je potrebno) relevantnim učesnicima u procesu izvršenja;

4. identificuje što je moguće prije mjere koje treba poduzeti kako bi se osiguralo hitno izvršenje presude;

5. omogući usvajanje svih vrsta korisnih mera za razvoj efikasnih sinergija između odgovarajućih aktera u procesu izvršenja na nivou države, bilo generalno ili kao odgovor na određenu presudu, i da utvrdi njihove pojedinačne kompetencije;

¹ Preporuka Parlamentarne skupštine 1764 (2006) – „Implementacija presuda Evropskog suda za ljudska prava“.

² Kada je Protokol br. 14. uz Konvenciju stupio na snagu.

6. hitno pripremi akcione planove o mjerama predviđenim za izvršenje presuda uključujući i raspored aktivnosti, ako je moguće.
7. poduzme neophodne korake da osigura da relevantni akteri u procesu izvršavanja presuda budu dovoljno upoznati sa praksom Suda, kao i sa odgovarajućim preporukama i praksom Komiteta ministara.
8. dostavi relevantnim činiocima neophodne instrukcije koje je pripremilo Vijeće Evrope, a koje se odnose na izvršni postupak, i podstiče korištenje takvih instrukcija, kao i bazu podataka Vijeća Evrope koja sadrži informacije o statusu izvršenja u svim predmetima u postupku pred Komitetom ministara;
9. prema potrebi, redovno izvještava svoje parlamente o situaciji na planu izvršavanja presuda i mjerama poduzetim u tom smislu;
10. osigura poduzimanje svih pravnih lijekova na visokom nivou, čak i aktivnosti političke prirode, ako je potrebno, u svim situacijama gdje postoji trajan problem kod izvršavanja presuda.